

e-m@il

Ne kadar güvenli? Onu nasıl kullanmalı?

@ Gelişen teknoloji sürekli yeni imkânlar yaratıyor. Gelişen teknolojiler anda kapitalist dünya sistemi çerçevesinde gelişiyor ve önemli oranda onun kontrolünde. Onun denetiminde olsa da, bundan tek faydalananın kapitalist sistem olduğu ve bu teknolojilerin devrimciler tarafından kullanılmayacağı, kullanılmaması gerektiği sonucu çıkmaz.

Komünistler açısından eski teknolojiler ne kadar güvenilir ya da güvenilirmez olduysa, yenileri de o kadar güvenilir veya güvenilirmezdir. Güvensizlik salt teknolojinin kendisine değil, teknolojiyi kontrol eden sistemin varlığına dayanan bir güvensizliktir. Mektup, telgraf, faks, telefon (cep telefonu da dahil)... ve “e-mail” yoluyla haberleşmeler bunlardan bazılarıdır. Teknoloji ve iletişimdeki gelişmeler bugünle sınırlı değildir, olmayacaktır.

Diyalektik materyalizmden hareket edilirse: Hiç bir şey durağan değildir. Her şey hareket, değişim, gelişme ve yenilenme halindedir. Ve her yenilik/varlık kendi içinde çelişmesini de barındırır. Çelişmenin varlığı ise yeninin mücadelesinin varlığı demektir.

Yeni teknolojik gelişme açısından da geçerli olan budur.

Diyalektik materyalist sistematik

içinde kalarak, yeni teknolojilerin bizim için ne anlama geldiğini anlamalı ve her somut durumda bunları nasıl kullanmamız gerektiğini bilmeli, onları somut olarak yorumlamalı ve nasıl kullanacağımızı (kabaca da olsa) tanımlamalıyız. Her yeni gelişme bizim için avantajlar sağlayacağı gibi, onu yeterince tanımadığımızda da dezavantajlar yaratabilir. Doğru bir değerlendirme için, bizzat gelişen teknolojinin kendisi tanınmak zorundadır.

Bu yazımızda bu temelde “e-mail”i ele almaya çalışacağız. Onu nasıl doğru kullanabileceğimizi açıklamaya çalışacağız.

1. E-mail nedir?

@ E-mail, elektronik posta (e-posta) ya da elektronik mektup demektir. Elektronik tanımlaması, bunun klasik bir yöntem olan kağıt üzerinde yapılan haberleşme değil de, bilgisayar üzerinde yapıyor olmasıdır.

E-mail türü ile haberleşme, bir bilgisayar ağı gerektiren haberleşmedir. Günümüzde e-mail ile haberleşme internet denen bilgisayar ağı üzerinden yapılmaktadır. “Uluslararası iletişim ağı” olan internet üzerinden e-ma-

il kullanımı da işleyen bir telefon hattına bağlı olmayı ve karşılıklı bilgisayar kullanımını gerektirir.

Genel olarak internet kullanımında olduğu gibi, internetin bir parçası olan e-mail kullanımı da, ilk olarak askeri amaçlar için kullanıldı. Yaklaşık olarak 30 yıllık bir geçmişe dayanıyor. 1990'lı yılların ortalarından itibaren artık e-mail yüz milyonlarca insan tarafından iş ve kişisel amaçlar için kullanılmaya başlandı. Bu kadar yaygın kullanımın nedenlerinin başında, onun geleneksel yazım gerektiren haberleşme araçlarına göre daha ucuz, hızlı ve verimli olmasıdır. Telefonla yapılan görüşmelerden daha ucuz olması da yaygın olarak kullanılmasını hızlandırdı.

E-mail kullanımı yazışmanın yanısıra, başka bir çok imkânın bir arada kullanılmasını sağlıyor: Örneğin gönderilen e-mail dünyanın her yerinden postanıza ulaşma imkânı sağlıyor, mekâna bağlı olmayı ortadan kaldırıyor. Sadece yazı değil, aynı zamanda resim vb. bir çok şey de e-mailin bir parçası olarak bir başkasına iletilebiliyor.

2. E-mail nasıl kullanılır?

a) E-mail için gerekli alt yapı...

Ne amaçla kullanılacağından bağımsız olarak, e-mail kullanımına geçebilmek için şunlar gereklidir: Bir bilgisayar, ileti-

şime açık bir telefon hattı ve bir internet sunucusu kuruluş (ve internet girişi için gerekli programların bilgisayara yüklenmesi).

Tüm bunlar varsa e-mail oluşmuş oluyor mu?

Hayır. E-mail oluşturabilmek için de, e-mail haberleşmesini sağlayacak iki şey gereklidir:

Birincisi; e-mail haberleşmesini sağlayacak bir **e-mail programı** ve ikincisi; bu program üzerinden kullanılacak e-mail ismi temelinde oluşturulmuş bir **e-mail kayıt işlemi** gerekir. Genellikle internet sunucusu şirketlerin (süperonline, e-kolay, AOL gibi...) aracılık yaparak internete bağlanmayı sağlayan paket programları ile birlikte en az bir adet "ücretsiz" e-mail adresi oluşturma olanağı vermektedirler.

Bunun dışında, aracılık yapan internet sunucusunun sunduğu olanak dışında ve ayrıca "ücretsiz" (1) e-mail oluşturmaya olanak tanıyan e-mail şirketleri de var (mynet.com, hotmail.com, yahoo.com, gotmail.com, gmx.net... gibi). Bunların bazıları, örneğin İngilizce bilmeyenler için, menüleri çeşitli dillerden istenen birini seçme seçeneğini de sunuyor. Bazıları ise sadece İngilizce menülerle kullanmaya olanak tanıyor.

E-mail oluşturmaya "ücretsiz" olarak imkân tanıyan şirketler arasında farklar var:

Bazılarının kayıt için sordukları ve doldurulmasını zorunlu koştukları soru listeleri çok uzun.

Bazılarının sayfaları yavaş açılıyor.

Bazılarının e-mail hacmi bir diğerine göre az.

Bazılarının 10 gün ve 45 gün içinde mutlaka kullanılması lazım, yoksa e-mail adres tümünden kapanır. Bazıları ise sınır koymamışlar vs.

Bu yazıda, "Hangi e-mail program/kuruluşu kullanılmalı?" sorusuna güvenlik açısından burada elbetteki cevap vermeyeceğiz, "şu veya bu e-mail programını/kuruluşunu kullanın" biçiminde bir öneride de bulunmayacağız.

Bunun yanında "**dışarıdan**" e-mail oluşturmanın bir yolu daha var, ki bu önemlidir:

Evimizde/işyerimizde kendimize ait bir telefon-bilgisayar ve internete girişi için anlaşma yaptığınız bir aracı kurum olmadan da, bir e-mail oluşturma

imkânı var. Bu imkân “dışarıdan” oluşturulmuş bir e-mail imkânıdır. Yani herkese açık denebilecek yerlerde bir ve daha fazla e-mail adresi oluşturmak mümkün. Örneğin kütüphanelerde, okullarda, belediyelerde, internet cafelerde vb. yerlerde oluşturmak mümkündür.(?)

b) E-mail kayıt bilgilerini doğru girmek gerekir mi?

@ Buna kesinle, “Hayır, gerekli değildir!” diyoruz, demek zorundayız. Girilecek isimden tüm diğer bilgilere kadar, kabul gördüğü ölçüde, tüm bilgilerin doğru girilmemesi gerekir ve bu mümkündür. İsim, yaş, adres, meslek vb. doğru girilmek zorunda değil. Bu bilgilerin doğru girilmemesi siyasi çalışmamız açısından önemlidir de. Bu bilgilerin doğru girilip girilmediği konusunda gereksiz şüpheler yaratmamak için, saçma gelebilecek **kayıt bilgilerinin** girilmesi yeterlidir. Örneğin “isminiz” bölümüne “ahm.” gibi kısaltma ya da “doğum tarihi” bölümüne “10 Ekim 1999” girmek gerekir.(?)

3. E-maili hangi amaçlar için ve nasıl kullanmalı?

@ E-mail’lerin kullanımı bağlamında ilk bilinmesi gereken şey şudur: E-mail, telefon üzerinden aktarılan elektronik postadır. Bu yüzden **telefonların kullanımı ve mektupların kullanımı bağlamında daha önce konulmuş olan tüm gizlilik kurallarımız e-mail için de geçerlidir.** Bu temelde:

– E-mail kişisel olduğu gibi, iş ve siyasi faaliyetler için de kullanılabilir ve kullanılmalıdır da. Ancak bu kullanım alanlarının her biri diğerinden ayrı, birbirinden bağımsız olması gerekir.

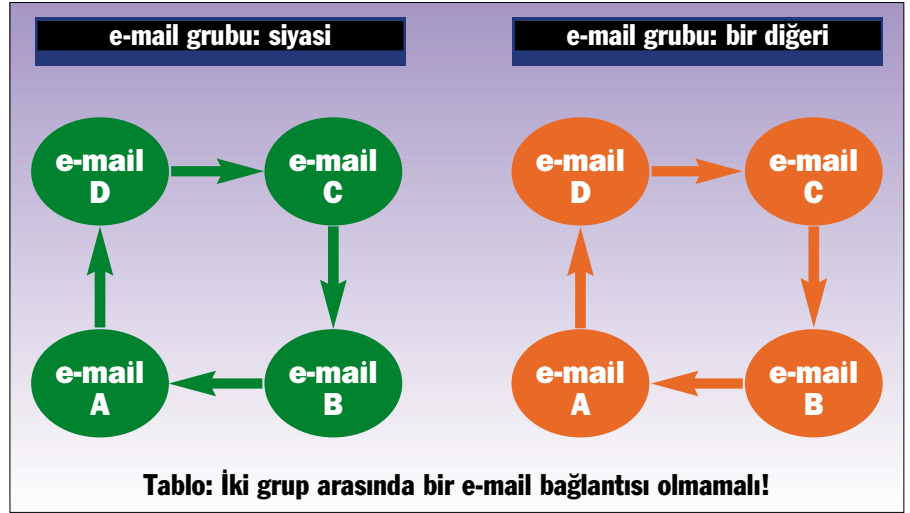
– Her bir kullanım alanı için (kişisel, iş ve siyasi çalışma için) ayrı birer e-mail adresi oluşturulup kullanılmalıdır. Her alan için, örneğin siyasi alanda, sadece bir e-mail adresi değil; bu alanda da kendi içinde ayrı ayrı kesimler oluşturularak her bir kesim için ayrı birer e-mail kullanılmalıdır. Örneğin siyasi içerikli yazılar için ayrı, haberleşmek için ayrı ayrı adresler olmalıdır. Bir alanda kullanılan bir ad-

res bir başka alanda kullanılmamalıdır. Bir alan için kullanılan bir adres bir başka alanda kullanılırsa (bu bir tek kişi tarafından bir tek defa kullanılsa bile), değişik e-mail grupları arasındaki ilişkinin varlığı ortaya çıkar. (Bkz. Tablo)

dır. Ama tamamen güvenli değildir, olamaz.

– Hem e-mailin oluşturulması ve hem de onun kullanımı “kamuya/halka açık yerlerde” yapılmalıdır.

– Mümkün olduğunca kamuya açık aynı yer devamlı kullanılmamalı, de-

– İçinde örgütsel ilişkiyi tanımlayacak kelimeler bulunmaması kaydıyla, “sıradan” siyasi yazışmalar ancak karşılıklı anlaşma temelinde yapılabilir.

– Örgütlü ilişki/haberleşme/yazılar içinde marksist-leninist literatürde kullanılan (yoldaş, devrimci şiddet, terör, suikast, öldürme, hücre, örgüt, marksizm-leninizm... gibi) kelimeler kullanılmamalı ve bunlar bir şekilde ifade edilmek zorunda ise, bu ancak yazışılan kişi tarafından anlaşılacak şifrelerle yapılmalıdır. Örneğin “örgüt” yerine “şirket”, hücre yerine “akraba çevresi” tanımlamaları gibi sıradan tanımlamalar kullanılmalıdır. Ya da ancak yazışılan kişi tarafından anlaşılacak kısaltmalar kullanılmalıdır. Yazışmalara kesinlikle “sıradan bir yazışma” imajı verilmelidir.

Unutulmamalı: Siyasi literatürde kullandığımız bir çok kelime düşmanın izleme ağı tarafından otomatik olarak algılanabilir ve böylelikle e-maillerimiz sürekli izlenir hale gelir. Bu yüzden mutlaka “normal” siyasi yazışma ile örgütsel yazışma birbirinden kesin olarak ayrılmalı ve örgütsel yazışma tamamen “sıradan” hale sokulmalıdır.

– E-mail kullanımı telefonda yapılmayan görüşmelerin yazılı hale getirilmesi, daha ucuz ve anonim olması bakımından, göreceli olarak, yararlı-

ğışık yerler kullanılmalıdır.

– E-mailleşilen kişiyle, eğer bir isim kullanılacaksa, e-mail ismi ne ise o isim kullanılmalıdır.

– Eğer e-maillerde şu veya bu üçüncü kişinin ismi kullanılacaksa (bu takma isim olsa bile) tam yazmak yerine, karşı tarafın anlayacağı şekilde kısaltılarak kullanılmalıdır.

– E-mail adresleri tıpkı telefon numaraları gibi taşınmamalı ve açık yazılmış haliyle bulundurulmamalıdır. Aslında bulundurulmasına hiç gerek yoktur. E-mail adresindeki “gelen posta” bölümünde, e-mail gönderenlerin adresleri zaten kayıtlı bulunmaktadır. Bu nedenle ayrıca yazmaya ve saklamaya gerek yoktur. Kendimizin e-mailini ezberlememiz yeterlidir.

– Kullanılan adresler belirli bir süre sonra artık kullanılmamalı, yenileri oluşturulmalıdır. Ancak bunun iletişim grubu içindeki bir kişinin yapması yeterli olmaz, tüm diğerlerinin de yapması gerekir. Yeni oluşturulacak adreslerin de ayrıca iletilmesi gerekir. Var olan e-mail üzerinden yeni e-mail adresini bildirmek onu “yeni” yapmış olacaktır.

– Halka açık yerlerde de olsa, kullanılan her e-mail; numarası belli olan bir telefon hattı üzerinden yapıldığı bilince çıkarılmalıdır. Numarası belli olan telefonun aynı zamanda bir adresinin olduğu unutulmamalıdır. Yani

halka açık yerlerde e-mail gönderilse ve gerçek kimlik belli olmasa da; nereden, ne zaman ve kime e-mail gönderildiğinin tespiti mümkündür. E-mail doğru kullanılsa bile, bunun bilinmesinde fayda var.

– Peş peşe **değişik e-mail adreslerinin** kullanımı halinde; birine gönderilen bir e-mailin ardından ikinci bir e-mail adresi ile yazışmaya geçmeden önce programdan çıkılmalı ve her yeni e-mail için, her defasında program yeniden açılarak e-mail gönderme işlemi yapılmalıdır. Böylece, bir anlamda her defasında aynı kişinin değişik e-mail adreslerini kullandığının tespit edilmesi zorlaştırılmış olacaktır. Aynı e-mail kullanıcısının seri halde değişik e-mail adresleri kullandığı ortaya çıkmamış olacaktır. Zincirleme bir ilişki görüntüsü vermeyecektir. Bunu yapmak zor değil ve fazla zaman da almayacaktır.

– Haberleşilen kişilerle haberleşme, durumuna göre, belirli aralıklarla kontrol edilmelidir. E-mail adreslerini, gerekmedikçe, her gün kontrol etmeye gerek yoktur. Gelen e-mektuplar posta kutusunda bekler ve istenildiği zaman okunabilir, cevaplanabilir.

– Eğer evde ve işyerinde kullanılacak bir bilgisayar varsa, bunun üzerinde uzun yazılacak yazılar yazılıp bir diskete yüklenerek e-mail gönderilecek bilgisayar üzerinden, e-maile aktarılabilir. Böylece gönderme işleminin yapılacağı bilgisayarda/yerde yazması uzun sürecek bir yazının orada yazılmasına gerek kalmayacaktır. Böylelikle ve aynı zamanda, masraftan tasarruf yapıldığı gibi, yan taraftaki meraklı gözlerin neler yazıldığını öğrenmesi önlenmiş olacaktır.

– Gönderilecek bir e-mailin, yazışılan kimseyle şifre türü ve programı konusunda önceden anlaşmış olmak koşuluyla, gönderilme işlemi yapılmadan önce şifrelenip sonra gönderilmesi mümkündür. Şifrelemenin bir çok türü var. Yine de bu, bunların % 100 güvenli olacağı anlamına gelmez.

Bir çok şifre programları kırılabilir. Hatta şifreli haberleşmenin dezavantajları bile olabilir, sırf şifre programının kullanılması haberleşmeye dikkatleri yönlendirebilir, bu türden haberleşme izleme ağlarının özel dikkatini çekebilir.

– Normal örgütlenme modelimiz ne ise, kendi aramızdaki e-mail ilişkimiz de buna uygun olmalıdır. **Hücreler arasında ilişki mümkün ya da değilse, e-mailin varlığı bu kuralımızı olumsuz açıdan laçkalaştırmamalı, değiştirmemelidir.** Bunun istisnaları olursa da, bu ancak yönetici kademenin bilgisi ve izni dahilinde olabilir.

Burada e-mailin bir yönüne dikkat çekmek istiyoruz: **Tıpkı telefon numarası gibi, kime e-mailin verileceği ve kime verilmeyeceği gizli çalışma kurallarımız çerçevesinde olmalıdır.** Nasıl ki her yoldaşımıza telefon numaramızı vermiyorsa, e-mail numarasını da her (isteyen) yoldaşa/kişiye vermemeliyiz. Telefon numarası yer/mekân/adres belirlemede ve sürekli izlenmede birebir araçtır.

– E-mail üzerinden randevu ayarlama: E-mail üzerinden buluşma randevusu elbetteki ayarlanabilir. Ve ancak bu, randevunun açık adresinin/saatinin yazılabileceği anlamına gelmemelidir. Daha önceden üzerinde anlaşılacak temelde ve başkalarının anlamayacağı biçimde olursa, ayarlanabilir. Burada önemli bir nokta ortaya çıkıyor: E-maileşmesi mümkün, ama buluşması normal örgütlenme biçimine uygun olmayan; farklı alan ve hücreden örgütlü bir yoldaşla e-mail üzerinden buluşma ayarlanması, en azından buluşma teklif edilmesi imkânını oluşturmaktadır. Bu imkânı doğru ve yerinde kullanıp kullanmamak; örgütlenme modelimize ne kadar sadık kalıp kalmadığımızla ölçülür. **E-maileşilen ama görüşülmesi gerektiği halde, önceden bir üst organdan izin alınmadan görüşmenin yapılması doğru değildir, yasaktır.** Ayrıca görüşme talebinin

iletilmesi de yeterli değildir. Görüşme izninin alınabilmesi, ikna edici ve doğru olan bir gerekçenin de olmasını gerektirir. Bu kurala dikkat edilmediğinde, e-mail kullanımı örgütlenme ilkelerimizle çelişecektir ve bu izin verilmeyecek bir durum olacaktır.

– E-mail üzerinden anlaşılır olmak gerekir: E-mail telefona göre biraz daha anlaşılır haberleşmenin imkânını sunmaktadır. Yazılacak şey üzerine önceden iyi düşünme ve anlaşılacak için yeterince kafa yorma imkânı sunmakta, telefonda gibi anlık bir durum olmamaktadır. Bu nedenle e-maille yazılacak şeyin “acaba ne demek istiyor?” sorusuna yer bırakılmayacak kadar anlaşılır –tabii ki sadece yazışılan kişinin anlayacağı anlaşılabilirlikte!– olmalıdır. Örneğin anlatılmak istenen bir şey varsa, kullanılan dilden anlatılan şey karşı taraf açısından doğru anlaşılıp anlaşılmadığı ölçülüp tartılmalıdır. Görüşmek isteniyorsa, gerekçesi karşı taraf için anlaşılabilir olmamalıdır. İstemediğimiz kişiler bizi anlamamalı ama, biz birbirimizi anlayabilecek şekilde yazışmalıyız. Şüphe ile karşılayacağımız yazışmalara yer vermemeliyiz.

4. E-mail kullanımı ne kadar güvenli? E-mail nasıl kimler tarafından ve nasıl izlenir?

@ Bir araç ne kadar yaygın kullanılırsa, özünde bizim için o kadar iyidir. E-mail kullanımını da böyle değerlendirebiliriz. Bugün artık e-mail çok yaygın olarak kullanılmaktadır. Biz komünistler/devrimciler bu aracı kullananlar içinde küçük bir kesim olarak yer alıyoruz. Bu o kadar da kötü değil.

Ancak yine de, “Ne kadar güvenli, e-mail kontrol sistemi nasıl işliyor?” sorusunu cevaplamalıyız. Bunları ana başlıklar halinde düşmanın e-mail izlenmesi ihtimallerini şöyle sıralayabiliriz:

– Tespit edilmiş bir e-mail adresinin ve o adresle iletişim içinde olan adreslerin izlenip okunması,

– Evde kullanılıyorsa, evde kullanılan telefon hattı dinleniyorsa, bu hat üzerinden yollanan e-mailin de izlenmesi,

– Ulusal ve uluslararası çapta dinleme merkezlerinin e-mailleri izlemek üzere özel olarak oluşturdukları mer-

kezler ve otomatige bağlanmış programlar üzerinden hatlardan geçen e-maillerdeki kelimeleri tek tek süzerek, şüpheli olarak tanımlanan ve önceden belirlenmiş kelimeler temelinde taramak (örneğin içinde “devrim” kelimesi geçen bir e-maili tespit ettikten sonra) izlemek,

– Şifreli olarak gönderilen e-mailleri en başından “şüpheli kategorisinde” tespit ederek potansiyel şüpheli olarak izlemek ve şifre kırıcı programlara sokarak çözmek vb. biçimlerinde olabilir.

Bu izleme işi elbetteki sadece devrimciler için geçerli değildir. Kapitalist devletlerin kendi aralarında birbirlerini izlemeleri, ekonomik casusluk, gizli servislerin birbirlerine karşı yürüttükleri mücadele, mafya türü çıkar ilişkilerinin izlenmesi (hatta bu örgütlenmeler de izliyor), hakim sınıfların kendi aralarındaki çıkar kavgalarında birbirlerini izlemeleri ve hatta bizzat sistemin kendisini kendi içindeki kurumlarını izlemesi biçiminde genişlemektedir.

Gerek ulusal ve gerekse uluslararası çapta (e-maillerin izlenmesinin de kapsandığı) aygıtlar geliştirildiğini telefon dinlenmesi üzerine yazdığımız bir yazıda da yazmıştık. Bu elbetteki önemsiz bir gelişme değildir ve fakat buna şaşırılmaması gerekir. Neyi nasıl kullanılacağını bilenler için, eğer sistemin özü kavranmamışsa ve teknolojinin gelişmesine körce güven duyulmuyorsa, bu hiç de ürkütücü değil, bilakis “normal” bir şeydir.

Aşağıda vereceğimiz bazı bilgilerin bu temelde değerlendirilmesi gerekir.

Echelon ve Carnivore nedir, ne yapar?

Tıpkı cep telefonlarının dinlenmesine ilişkin bilgiler nasıl uzun süre gizlenmeye çalışıldı ise, e-maillerin izlenmesi konusu da aynı şekilde gizlenmeye çalışılıyor.

Tek tek devletlerin polis ve istihbarat birimleri tüm dinleme-izleme imkânlarını genişlettikleri gibi, uluslararası alanda da, başını büyük emperyalist devletlerin çektiği, izleme merkezleri oluşturuldu. Bunlardan bir tanesi, başını ABD emperyalist devletinin çektiği ve merkezi İngiltere’de bulunan “ECHOLON” adı verilen bir dinleme-izleme üssüdür. Diğer bir adı “echolonwatch”⁽⁴⁾. 1947 yılında

UKUSA (adını United Kingdom-USA bileşiminden alıyor) anlaşması temelinde kuruldu ve 1971 yılında devreye girdi. Bu merkezden Türk devletinin de NATO üyesi olması nedeniyle faydalandığı bilgisi mevcut. Bu merkez pek çok iletişim türünü izleyebilecek kapasiteye sahip. Telefon görüşmeleri, e-posta/e-mail mesajları, internetteki dosya transferleri, uydu aktarımları ve benzeri haberleşmeleri önce ayıklama işlemi yapmadan topluyor ve sonra bunları ilgili yardımcı programlar temelinde ayıklıyor. Bazı kaynaklara göre bu merkez, internet üzerinde dolaşan bilgilerin % 90’ını izliyor. Bu merkezin neyi izleyip izlemediğine

ilişkin her hangi bir bilgi vermekten kaçınılmıştır. Ancak günde milyonlarca iletişimi izleyebilecek kapasitesi olduğu söylenmektedir. Tespit ettiklerini varsaydığımız her bir iletişim aracını ve kullanıcıyı somut olarak değerlendirmek ve bu temelde işleme koymak için yine çok sayıda insana ihtiyaç var. Ve kontrol eden bu insan sayısı hiç bir zaman değil milyonları, onbinleri bulması bile zor. Yani teknik izleme olanağına sahip olmakla, ham bilgileri işleyip bunları devreye sokmak aynı şey değil. Özellikle işleme sokulacak hale getirmek –zaman ve çalışan insanların yapacağı iş açısından– hiç de o kadar kolay değil. Her gün 3 milyar telefonu dinlediklerini, 500 milyon e-mail izlediklerini varsayalım. Bu görüşmeler yüzlerce

dilde yapılmaktadır. Bu işin içinden o kadar erken çıkılamayacağına ortada olduğu açıktır. Ama istediklerini, belli zaman alsa da dinleme, çözüme imkânına sahiptirler.

Böyle bir merkezin varlığı ortada ve onu hafife almamak gerek.

11 Eylül saldırısı sonrası ABD Ulusal Güvenlik Ajansı (NSA) binlerce çalışanıyla internetten gönderilen milyonlarca e-mail mesajlarını özel olarak kontrol ettiler. Sonuç: Bir şey bulamadıkları yönünde...

NSA bu işi nasıl yaptı?

“Etobur” anlamına gelen Carnivore⁽⁵⁾, yeni adı DCS1000, adındaki bir programla e-mailler kontrol edildi. Program, programa önceden yüklenmiş kelimelere/içeriğe göre, önceden belirlenmiş arama kurallarına göre hareket ediyor. Programa neyi arayıp bulması isteniyorsa o yüklenmiş ve bir kelime işlemci gibi hareket ederek e-mailleri tarıyor. Bulunan şüpheli e-mailleri izlemek için binlerce kişinin bunları tek tek incelemesinden sonra, işleme koyacak kurula sunması, onların değerlendirmesi, ardından e-mail adresini gerçekten kovalayacak olan birimlere vermesi gerekiyor. İçinde çok vs. vs. olan bir işlem bu. Varsayalım ki, gerçekten şüphelerini doğrulayacak bir bilgiye ulaştılar. Eğer şüpheli bilgi üzerinden gerçek kişiye ulaşamıyorlarsa (kişi ve adresi sahte ise, kamuya açık yerlerden e-mail yollanmışsa vs.) bunun ne anlamı olabilir ki? Pek fazla olmaz, olmadı. Çaresizlik!

Bu örneklerle göstermeye çalıştığımız gerçeğin diğer yüzüdür: Kapitalizmin elindeki izleme-dinleme mekanizması boşa çıkarılabilir ve teknoloji ona karşı bir silah olarak kullanılabilir! Yeter ki kullanmasını bilelim...

5. Teknolojinin gelişmesini siyasi mücadelenin aracı yapalım!

@ Bizler komünistleriz ve kullandığımız her araç, kapitalist dünya sistemini yıkmaya hizmet etmelidir. Ancak bizim mücadelemiz kapitalist dünya sisteminin egemenliği koşullarında yürütülen bir mücadeledir. Kapitalist dünya sisteminin ve onun uzantısı olan tek tek ül-

kelerde onun egemen sistemine karşı bir mücadeledir. Kullandığımız bir çok iletişim aracı onların kontrol ağlarından geçmektedir, geçmek zorundadır. Onlar sistemlerini korumak için, kontrol mekanizmalarını devreye sokarlar. Bu mekanizmalar üzerinden mümkün olan en fazla kontrolü sağlayarak kendilerinin uğrayacağı zararı en alt seviyede tutmak isterler. Ancak uğrayacakları zararı tümünden yok edemeyeceklerini bilirler. Karşılarındaki güç ne kadar bilinçli ve taktik üstünlüğe sahip olursa, alacakları zararın da o kadar büyük olacağına önüne geçemeyeceklerini de bilirler. Teknolojik gelişmenin kullanımında devrimcilerin acemilikleri ne kadar çoksa, onların başarısı da o kadar çoktur. Devrimciler ne kadar ustaca davranırsa, onların acemilikleri ve çaresizlikleri de o kadar çoktur, olacaktır. Bu nedenle burjuvazinin denetim mekanizmaları ne kadar gelişirse gelişsin, kendi karıştını yaratacak ve bizler de onu kullanacağız. Burjuvazinin sistemi içinde var olan araçlarla onları vurmasını öğrenmeliyiz, öğreniyoruz.

ABD'ye 11 Eylül'de yapılan saldırı, saldırıyı yapanların niteliğinden bağımsız olarak, bir gerçeği gösterdi: Teknolojik üstünlük işe yaramadı. Ayrıca bu üstünlük tek taraflı değil.

Sonuç olarak...

@ Her iletişim aracının yeri ayrı olmalı, her biri doğru yerde ve zamanda kullanılmalıdır. Her birinin kendine has kullanım biçimi, kuralları, avantajları ve dezavantajları var. Biri diğerinin yerini tamamen tutmaz, tutmak zorunda da değil. Örneğin e-mail telefonun işlevini tamamen almaz, almasına da gerek yoktur. Ne kadar az ya da çok çeşitli iletişim aracı kullanılırsa kullanılсын, önemli olan bunların durumumuza uygun olarak doğru kullanılıp kullanılmadığı konusudur.

Hiç bir teknolojik gelişmeye körce güven gösterilmemelidir. Ama her teknolojik (iletişim) imkanından da doğru bir şekilde ve sonuna kadar yararlanmasını öğrenmeli ve kullanmalıyız. Ne kadar çok çeşitli imkanı kullanırsak o kadar geniş imkâna kavuşuruz.

Ekim 2001 ▲

(¹) Burada "ücretsiz" tanımından anlaşılması gereken şey, e-mail oluşturulan şirkete e-mail oluşturulduğu için ayrıca ücret ödemek zorunda olunmamasıdır. Ama bu, gerçekte ücretsiz olduğu anlamına gelmez. İnternete girişe olanak tanıyan aracı şirkete ve bağlı bulunan telefon şirketine ücret ödendiği için, bu anlamda ücretsiz sayılmaz. Ücretsiz e-mail açmaya olanak veren hotmail.com gibi siteler kullanıcıya bol bol reklam göstererek ve hatta "bedava para kazanma" tuzakları hazırlayarak kâr elde ediyorlar da ondan dolayı "ücretsiz" olmaktadır. Yani burada da kapitalist çarklar işliyor, iyilik-hizmet işin maksadı değil. Ne kadar çok e-mail üyesine sahiplerse o kadar pahalı reklam verme olanağı sağlıyorlar. Televizyon izlemenin "ücretsiz" oluşu gibidir.

(²) E-mail nasıl oluşturulur?

İster kendi bilgisayarımızdan ve isterse "dışardan" oluşturduğunuz bir e-mail adresi, adresi oluşturan kişil/ kurum adına istenen elektronik kayıt için istenen bilgi formunun doldurulması zorunludur. Bu bilgi formu doldurulmadan bir e-mail adresi oluşturmak mümkün değildir. Doldurulan bilgi formu elektronik olarak tıklanarak gönderildikten sonra, ancak doldurulan kabul edilirse bir e-mail adresi oluşturulmuş olacaktır. Elektronik form doldurma işlemi, örneğin www.hotmail.com adresine girildikten sonra, Türkçesiyle, "yeni e-mail oluştur" kayıt ikonu tıkladığında karşımıza çıkar. Bu sayfa açıldığında, genellikle en başında oluşturacağımız e-mailin adresini belirlemeniz istenir. Örneğin "deneme@hotmail.com" bir e-mail ismini belirlememiz gibi. Bu başkalarıyla paylaşılacak e-mail adresi demektir. Buradaki @ karakteri bütün e-mailer için kullanılan bir uluslararası standart haline gelmiş karakterdir. Okunuşu "et" biçimindedir.

Bundan sonra doldurulması gereken bilgiler; kullanılacak şifrenin iki kez girilmesi, isim soyisim, belirlenen şifrenin unutulması halinde e-maile girme olanağı tanıyan ikinci bir soru ve cevabını belirleme olanağı, cinsiyet, adres... gibi doldurulması istenen bilgiler bölümü var. Bunlar doldurulduktan sonra "gönder" ya da "kayıt yap" ikonu tıkladığında e-mail oluşturulmuş olacaktır.

Ama bazı püf noktaları var: Örneğin "deneme" ismini daha önce kullanan olmuşsa, yeni bir isim belirlemesi istenmek üzere kayıt formu yeniden açılacaktır. Bu durumda başkasının kullanmadığı bir isim belirleyinceye kadar denemeler devam edecektir. Veya girilen başka bir bilgiyle ilgili bilgilerin eksik vb. olduğu mesajı belirebilir ve bu durumda bunları da tamamlamak gerekecektir.

Burada unutulmaması gereken iki nokta var:

Birincisi; e-mailin nasıl yazıldığını unutmamak ve ikincisi; girilecek şifreyi unutmamak gerekmektedir. Girilecek şifreyi akılda tutmak doğru, başkalarının erişeceği şekilde bir yere yazmak ise yanlıştır. Girilecek şifre, genellikle, en az dört haneli rakam ve harf karışımından oluşabilir.

Böylece e-mail ismi (örneğin deneme@hotmail.com) ve şifre (örneğin 17E123) belirlendikten sonra e-mail kullanımı için iki temel unsur oluşmuş olur. Bunların yanlış girilmesi halinde e-mail adresine girmek mümkün değildir (formu doldurulurken, e-mail için kullanılan isim ve şifrenin unutulması halinde, yine de e-maile girmeye ikinci bir olanak tanımaya yarayan "soru" ve karşılığında verilecek "cevap"ı girmeyi saymazsak).

(³) Teknik açıdan önemli bir nokta da, girilecek tüm bilgilerin Türkçede kullanılan "ş, ğ, ı, İ, ö, ü" gibi karakterler İngilizce tanınmamaktadır. Bunların yerine "s, g, i, I, o, u" kullanılmalıdır. Bu yapılmadığında "tanınmayan karakter" mesajı belirecek ve düzeltmeniz istenecektir.

(⁴) İnternet adresleri:

<http://www.aclu.org/echelonwatch/index.html>

<http://www.heise.de/tp>

(⁵) İnternet adresi:

http://www.epic.org/privacy/carnivore/foia_documents.html